

קמ:

עין משפט
נר מצוה

ז א מ"י פ"א מהל' נחלות
הלכה ו קמג שם טור
ש"ע ח"מ סימן רצו פ"ד:
ז ב מ"י פכ"א מהל'
אסורי ביאה הל' לג קמג
לארין קטו טושי"ע אה"ע
סימן כ טע"ף ו:

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

וְאִם בַּמָּקוֹם בַּת אֶתָּה מַעֲבִיר נִחַלָּה מִן הָאֲחִין וְאִי אֶתָּה בִּי.
לומר שחלילה לשמעת לך מוהעברתם אחת לקבוע מקום
לאלה אדרשת שן שפילו לבת אדסה דהוה מני למימר דנמקום
בת אה מעביר נחלה מן האחין קאזל וי אה מעביר מן האחין במקום
אז וימא שח יקדוש לאז אלה לפי

וְאִי אֶתָּה מַעֲבִיר נַחֲלָה מִן הָאֵב אֶפִּילוּ בַּמָּקוֹם

וְאִי אִתּוֹ מַעֲבִיר נִחְלָה מִן הַטֶּבַח אִפִּי כַּמְקוּם בָּהֶן. הֵן לֹא דוֹקָא מִקְרָא
מִתְּשֻׁמְעָה מִיַּד אֱלֹהִי הִ"ק מִחַיֵּי קֶרֶן לֹא תִיָּקֶץ דָּבָר קוֹדֶמֶת לֹאכְ דְּלֹא
מִיַּיִר קֶרֶן בָּבֶל אֱלֹהִי בִּחְסֵי אֱלֹהִי לֹאכְ דְּלֹא קוֹדֶם לְךָ דְּלֹא קוֹדֶם לְבֵית דִּהּוּא
קֶרֶן טַיִף: שְׁמֵר וּ אֶשְׁמֹר. כְּדִמְכִּי וְאִי לֹאכְ לִשְׁמֵר אֶשְׁמֹר (בְּהַשְׁמֵר) כֵּן
וְכַמֵּן נִמֵּי שְׁמֵרָה כְּסוּמָה וְעוֹנֶתָה לֹא

יגדע (שמות כא): יורש את אביו.

רבינו גרשום

ואי אתה מעביר עמך
 בן. שהאב אפי' בקיים
 מן. שהאב קודם לבתו.
 ומשני א"ל לא לכתוב
 ורמזנו והעברנו אל אלה
 ותחת אל לחלוף בזה
 כדכתיב. ואין לא מוסיף
 משאנו וכתב והעברנו
 משפט דאפי' במקום א'
 קודם הריש לאתי' צריך
 להעביר נחלה מן הדין
 ליהנות לה; ולמאן נשקא
 לה. מהעברתו. ודקדקו
 לאת' אחי' לאף לשאר
 מא' עבדי' לה. ושאר ו'
 אשה. ודקדקו ומוסיף
 ויורשין לו כלומר. א' דרכי'
 נחלה שאר ו'. ורשית אהרן
 ונחלתו ו'. ונחלתו ו'
 לשאר ונצטרף אהרן
 ויורשין לו כלומר בזה אשה
 נחלה שאר ויהיה אשה
 לו. כלול. לש' קודם
 נאמר. כן נחלה ובי' בן
 מבי' העברה לומר. א' בן
 מ' שפסבד' אשה משפט
 לשבט אלה הכה הוא
 משפט ואכן יהיה לה אשה
 הראשון לריש את אביה
 והוא לאחד משפט שבט
 לאחד נשואה מן אהרן
 ואלה היה לה ויורש אלה
 ונעביש מערכת משפט
 לשבט הואל' משפט
 בן א' מעלה שח' משפט
 ששון יורשין אחיה;
 ומפי' אשה שאר א' אור'
 ונחלה למורשת שח' מלר'
 שהאב קודם אשתו משפט
 ואלה אף אשה שאר א'
 שאר אביה וזה אלה שאר'
 וזה אלה דבתי שאר אפי'
 אלה ויאמץ שואם אשתו
 אלה ש' מה. ויהיה חיות
 לאת' בן א' יאמץ א'

לדרוש במקום בה אחה מעביר נחמיה
 מה אחין דלן וזי העברה שיהיה נחמיה
 ויאלת ירכו וענן יום לא הוה לא
 נחמיה אלא על כרחי ש דרדרא
 במקום אה מעביר נחמיה שיהיה
 ק"ק דהשחא משמע דלא שייך העברה
 מאחין לבת דפשיטא דקרויה יוסי
 נחמיה אבן מן האב ובת נחמיה
 דשיין העברה וכוולה שמעין מספספא
 שיהיה קרוי טפי מאח א"כ לא ילכת
 וילכשא נראה לפרש א"כ לא ילכת
 דהמנה והעברה כלומר אי לא אה
 לעמודש אלא דנמקום בה (אי) אח
 מעביר נחמיה ולא מן האחין וזה מן
 א"כ לא הוה לא ילכת נחמיה והעברה
 אלא ונחמיה וזהו דשיין דבת א"כ
 ויורשת נמקום אה דהוה דרש
 מפורא דונתאש אה נחמיה לבת
 דוקא מן האחין אה מעביר נחמיה
 במקום בה ולא מן האב דהא לנוכח
 אלא אינערך שהרי מוכל בה ויורשת
 נחמיה שמעין דבת יורשת אה וממנה
 דשיין שיהיה קודמת לאח שהרי
 קרובה יותר שהיא מקימה שם וזו
 אינו מקים שם אלא לרף ליבם
 להקדים כן לבת אה מוסתמלה
 ואחשם לבניהם נפקא לן לקמן ומתכח
 ויורשת אה למימר דנמקום
 אה מעביר נחמיה מן האב

636

וְיָאֵר אֶתְּהָ מַעֲבִיר נִחְלָה מִן הָאֵב אִפְלוּ בַּמִּקּוֹם
בִּת אֵם כֵּן לֹא נִכְתּוּב רַחֲמָנָא יְהוֹעֶבְרֶתְרָם
וּלְמָאן דְּנִפְקָא לִיה מוֹהֶעְבְּרֶתְרָם הָאִי שְׂאֵרו
מִמָּאִי עֵבִיד לִיה מִיבְעִי לִיה לְכַדְתַּנִּיא²⁶ שְׂאֵרוּ זֶו
אִשְׁתּוּ מִלְּמַד שְׁהֵבֵל יִירֶשׁ אָתְּהָ אִשְׁתּוּ לְמָאן
דְּנִפְקָא לִיה מִשְׂאֵרוּ הָאִי יְהוֹעֶבְרֶתְרָם מָאִי עֵבִיד
לִיה מִיבְעִי לִיה לְכַדְתַּנִּיא²⁷ רַבִּי אֹמֵר בְּכוּלָן
אִמְרַן בְּהֵן נִתְיָנָה וְכָאן נִאֲמַרָה בְּהֵן יְהוֹעֶבְרָה
שְׂאִין לָךְ שְׁמַעְבִּיר נִחְלָה מִשְׁכֵּט לִשְׁכֵּט אֵלָא
בִּת הוּאִיל וְכֵנָה וְכַעֲלָה יִירֶשִׁין אֹתָהָ וּמִמָּאִי
דְּשְׂאֵרוּ זֶה הָאֵב דְּכִתִּיב²⁸ שְׂאֵר אֲבִיךָ הוּא אִימָא
שְׂאֵרוּ זֶו הָאֵם דְּכִתִּיב²⁹ שְׂאֵר אֲמִיךָ הִיא אִמֵּר
דְּכָא אֲמִר קֵרָא זַמְשִׁפְחָתוּ יִירֶשׁ אֹתָהָ
יְהוֹעֶבְרָתְרָם אֲב קֵרִיָּה מִשְׁפַּחָה³⁰ מִשְׁפַּחַת אֵם
אִינָה קֵרִיָּה מִשְׁפַּחָה דְּכִתִּיב³¹ לְמִשְׁפַּחֹתָם
לְבִית אֲבוֹתָם וּמִשְׁפַּחַת אֵם אִינָה קֵרִיָּה
מִשְׁפַּחָה וְהָא כְּתִיב³² וַיְהִי נָעַר מִבֵּית לֶחֶם
יְהוֹדָה מִמִּשְׁפַּחַת יְהוֹדָה וְהוּא לֹוי וְהוּא גַר שֵׁם
הוּא גּוֹפָא קְשִׁיא אֲמַרְתָּ³³ וְהוּא לֹוי אֲלֵמָא
מִלָּא מִלֹּוי אֲתִי מִמִּשְׁפַּחַת יְהוֹדָה אֲלֵמָא מִיְהוֹדָה
אֲתִי אֵלָא לֹא דְאֲבוֹת מִלֹּוי וְאִימָיָה מִיְהוֹדָה
וְקֹאמֵר מִמִּשְׁפַּחַת יְהוֹדָה אֲמֵר רַבָּא בֵּר רַב
חֲנַן לֹא גִבְרָא דְשִׁמְיָה לֹוי אִי הֲכִי הִינּוּ
דְּקֹאמֵר מִיכָה³⁴ עֲתָה יִדְעָתִי כִי יִיטִיב ה' לִי כִי
יְהִי לִי הַלֹּוי לִכְהֵן אִין דְּאִיתְרַמִּי לִיה גִּבְרָא
דְּשִׁמְיָה לֹוי וְכִי לֹוי שְׁמוּ וְהָלֵא יְהוֹנָתָן שְׁמוּ
שְׁנָאמ'³⁵ וְיְהוֹנָתָן בֵּן גֵּרְשָׁם בֵּן מִנְשֵׁה הוּא וְכִינוּ
דְּהוּ כְּהֵנִים לִשְׁכֵּט דְּהִנִּי³⁶ אֲמֵר לִיה וְלִמְעַמִּיד
יְכִי בֵּן מִנְשֵׁה הוּא וְהָלֵא בֵּן מִשֵּׁה הוּא דְּכִתִּיב
יְכִנִּי מִשֵּׁה גֵרְשָׁם וְאֵלִיעֶזֶר אֵלָא מִתּוֹךְ שְׁעִישָׁה
מִעֵישָׁה מִנְשֵׁה תֵּלָאוּ הַכְּתוּב בְּמִנְשֵׁה הַכָּא
דְּאִתִּי מִיְהוֹדָה תֵּלָאוּ הַכְּתוּב בִּיהוֹדָה אֲמֵר
חִי מִכָּאן שְׁתּוּלִין אֵת הַקֶּלְקֵלָה בַּמִּקּוּלְקֵל רַבִּי
סָה הוּא טוֹב תּוֹאֵר מֵאֵד וְאוּתוּ יִלְדָּה אַחֲרִי
אֲבִשְׁלוּם בֵּן מַעֲכָה אֵלָא מִתּוֹךְ שְׁעִישָׁה מִעֵישָׁה
הַכְּתוּב בְּאֲבִשְׁלוּם³⁷ (ה"ג) מִתּוֹךְ שְׁעִישָׁה
נִשְׁעָה) אֲמֵר רַבִּי אֲלֵעֶזֶר זַלְעוּלָם³⁸ דִּבְק אֲרִם
וְרוּ יֵצֵא מִמֶּנּוּ יְהוֹנָתָן אַהֲרֵן שְׁנִישָׁא בֵּת עֵמִינְדֵּב
וְיֹ אֲתִי וְהָא כְּתִיב³⁹ וְאֵלִיעֶזֶר בֵּן אַהֲרֵן לָקָה לוֹ
לֹא⁴⁰ דְּאִתִּי מִיתְרוּ שְׁפִיטָם עֲגִלִים לַע"ז
וְהָלֵא⁴¹ שְׁכֵטִים מִבּוֹיִם אוּתוּ וְאוּמְרִים רֵאִיתִם
מִן עֲגִלִים לַע"ז יְהוּגוּ נִשְׂיָא שְׁכֵט מִיִּשְׂרָאֵל
אֵלָא

היה פרשטא כתיב שגור שצט הדני פקלו של מיהה ויהי
הנו"ן תליה וגם מדקרי ליה לי שהיה משצט לוי ודנ
ה. בן חוקיה מנך יהודה שעבר ע"ו מלוא הכבוד צמש
יה לאו ממש דלמי מיהודה לא אביו ולא אחיו אללא מתוך
ות יהודה: **קלקלס**. דנחך פרשטא מיינע ענשה כה
והלא **דאריס**. היה בן חמית: **ילא** ממנו **יוסוקן**. כה
אסי. מבית יתרו אלמלא קרוב היה ליטרו יומר מיהובן
אלעזר אבי פנחס לקח בת יתרו וילא ממנה פנחס ואס
יו **רי**. כלומר בת יתרו ממש אחת מבנותיו: **מ**
דמרי לקמן בפירקין (דף קט"ו) חזק מזוקן אחד שה
אלו הן הנשרפין התחילו שצטים מבין אותו **רי**: **שפיטס**.

יגירט (שמות כח): **יורש את אשכנז**
דאקסער גרעניץ ומוקויפין דורש'ן וואס
 דער נאמען אט מאלה זאלרן זיין וואס
 מפרשי'ען לה לקמן בפירקין וקא': וילץ
 גלה מירש אותה לשון נקבה: הא'
 וסעברסאס מאי עבדי ציד זאל
 נאמען: **משפט לעבט**. מלה משפט
 דארופן לשבט שמעון: **הואיל ונבט**
עלה יורשין אוסא. כגון סרה כח
 אשאר ששואה לחנוך בן פרחון ומת
 אשאר בלא בניס זכרם ירשמו ומה
 ומה סרה חנוך בנה אף ענלה
 שיהם משבט דארופן נמאלה שסוכבה
 נמאלה שטט אשר לעבט דארופן
 וואסשמעין קרא שיעכל אף הכן יורש
 יירושת הבן את אמו מקרא אחרינא
 ורבי דרש לה מהכא: **אימא שאלר** זו
 וילץ ממאן דבין אביו בין אמו
 יורשין ומו: **ממשפחה**. היינו
 ההקדושים לו מחד אביו: ויהי נער
 וגו'. כספר שופטים כח'ב כפרשת
 ספלו של משה: וקא מתמה מנרא
משפחה יודעה אלמא מיהויה קאסי
 וכסבי וואו לוי אלמא מלי קאסי.
 קאשין אהדי: אלל לאו דאבוט מלי.
 הכי קרו ליה לוי שהלום למטה
 אבאבותם נקראים לויס אמו דקאמר
 משפחת יהודה על שם אמה משבט
 יהודה: ומשי לא נברא דשמי לוי.
 הא דמאי וואו לוי כלומר ק' שמו
 ואל משבט לוי האו אלל משבט יהודה
 דמכתי משפחת יהודה למשפחת
 אב קרויה משפחה: היינו דקאמר
מיהויה כו'. בתמיה. שהיה ממנה
 ועצמא על שנקרא לוי איש לוי לכהן
 וגו' ואי משבט יהודה הוא ממה היה
 משבט לעצמו אלל ודאי משום
 משבט לוי הוא שיהם בחר הקדוש
 בנבחר הוא לשחרו ולעולם אביו מלי
 יאומיה מיהויה ודאקרא ששין לרומה:
 ומשי דאסמיה ליה נברא דשמי לוי.
 כגון היה משבחה כאלו היה משבט
 לוי ולעולם לאו לוי האו אלל משבט
 יהודה: ואלל יונקן שמו. בעל כרחך
 הא דקרו ליה לוי היינו דמשבט לוי
 וקרי ליה משפחת יהודה אלמא
 משפחת אביו קרויה משפחה: כן
 רמז רמז אלל לוי שיהם בחרו
 בנבחרו

[illegible]

מסורת הש"ס

וְלִקְחוּן קִיָּא: (ב) שֶׁם קִתְּנָה.
 וְשֶׁם קִי: יְצִמּוֹת נֶד:
 רֶשֶׁ"ל מ"ג (ס) סְנֵה דְרִין
 :: (סִיטָה מַגְג, ו) (דף
 קִיָּא, ו) (בֶּסֶ"א: כִּימָה,

יה אור השלם

[illegible]

הגהות הב"ח

ש' דין משה היה הסדר:
 1. רבנים וזקנים
 2. אנשי חכמה
 3. אנשי חסד
 4. אנשי אמונה
 5. אנשי צדקה
 6. אנשי תורה
 7. אנשי מוסר
 8. אנשי שם
 9. אנשי כח
 10. אנשי כסף
 11. אנשי כוח
 12. אנשי כבוד
 13. אנשי כח
 14. אנשי כח
 15. אנשי כח

מִיָּסֵף רַע"י

איל ובהו ובעלה. שכן
בטעם אחר, יורשין אותה.
אם אהא קרא לאתחשבוין
בעצרתא דתנחומא משפטו
די נחו שחירשט ושמה
נשא אהא קרא לאש משפט
די יתחומ יירשעו (דמחזק)
שלא תסבוב תחלה לא
אש אלא לתחומי דידו בעלז
דמחזק (דמחזק) אהא קרא
לשם אהו. לשיח חולק
הסו שם מנחם קא אלעזר
אשחא הסתא (סוטה 28)
די אמו. יתרה, חלעזר
די מנחם לקח מנחם יתרה,
יחזי ואלעזר נקח אהא לקח
מנחם משיחא די לאש.
מרת נחמיה משיחא די
מרת נחמיה משיחא די

(א) אולי צ"ל ונתתם נחלת וכו'.
(ב) צ"ל לומר קך שאין קך מי
שמעביר. (ג) אולי צ"ל ומשום
דשמו היה לוי לסיק קאמר
וכו' לוי

ואמרו בנפשו (חג), פוטנאל זה בנו של יוסף שנטפס כנר, ומשנין אי אביו דלמיה מיתרו למיה דלמיה מיוסף, אי אביו דלמיה מיוסף למיה דלמיה מיתרו, דיקא נמי דכתיב פוטנאל (פר) ולא